רפואה מרחוק לכולם: עמדות וחסמים לשימוש במגזר החרדי

שיבא תל השומר | מכון גרטנר
שירה רמות[1], אנג'לה שטרית[1], גלית הירש-יחזקאל[1], גליה ברקאי[2]
[1]מכון גרטנר לחקר אפידמיולוגיה ומדיניות בריאות [2] שיבא ביונד, המרכז הרפואי ע"ש חיים שיבא

המאפיינים הסוציו-דמוגרפיים והתרבותיים הייחודיים למגזר החרדי הופכים את השימוש בטכנולוגיית הרפואה מרחוק לאתגר, עקב אוריינות דיגיטלית נמוכה, העדר נגישות לאמצעים דיגיטליים מתקדמים, וחסמים דתיים ייחודיים

מטרה: להעריך את שיעור השימוש ברפואה מרחוק בקרב המגזר החרדי לפי מאפיינים סוציו-דמוגרפים ושיוך לזרמים השונים במגזר החרדי, ולמפות את החסמים לשימוש בשרות זה

שיטות:

- מדגם מתוך מאגר חברת סקרים, הייחודית למגזר החרדי (n=1,460)
- ראיון טלפוני, הכולל שאלות בנוגע לשימוש ברפואה מרחוק, עמדות וחסמים לשימוש
- רמות השימוש נקבעו על בסיס שילוב של מספר הפעולות שנעשו ברפואה מרחוק (מתוך 7*), עם תדירות השימוש: לא משתמש | שימוש מועט | שימוש בינוני (שתי פעולות ומעלה, יותר מפעם בחודש / פעולה אחת בתדירות של פעם בשבוע)

(*) הזמנת תור לרופא, צפייה במידע אישי, שליחת בקשות למרפאה, התכתבות/שיחת וידאו/שיחה טלפונית עם גורם רפואי, הזמנת תרופות)

רמות שימוש לפי נגישות לאמצעים דיגיטליים | **רמות שימוש לפי מאפיינים סוציו-דמוגרפיים**

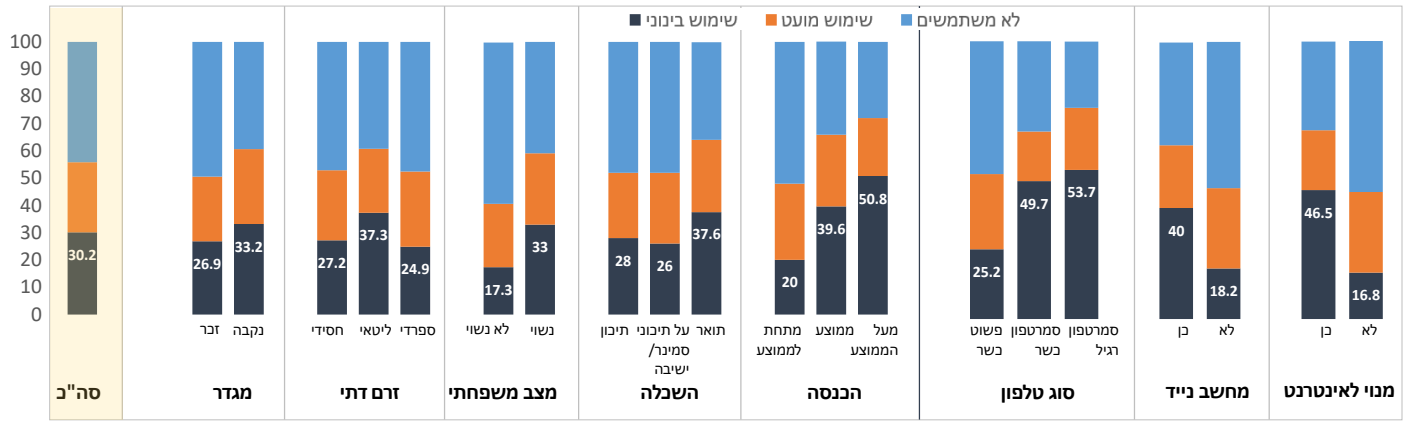

P value<0.001

מאפייני משתתמשים ורמות השימוש ברפואה מרחוק: מודל רב משתני

	שימוש מועט לעומת לא משתמש		שימוש בינוני לעומת לא משתמש	
	OR	(95% CI)	OR	(95% CI)
גיל (עליה בשנה)	0.91	(0.80-1.06)	0.63	(0.53-0.74)
מגדר: נקבה (זכר)	**1.46**	(1.09-1.96)	**1.71**	(1.20-2.30)
זרם: ליטאי (חסידי/ספרדי)	1.06	(0.78-1.43)	1.36	(0.99-1.86)
מצב משפחתי: נשוי (לא נשוי)	1.47	(0.99-2.18)	**3.35**	(2.11-5.33)
הכנסה: (הרבה מתחת לממוצע)				
מעט מתחת לממוצע	**1.43**	(1.00-2.06)	1.25	(0.81-1.93)
ממוצע	**1.62**	(1.07-2.47)	**2.63**	(1.71-4.21)
הרבה מעל הממוצע	**1.62**	(1.01-2.60)	**3.19**	(1.98-5.16)
טלפון נייד: (טלפון פשוט)				
סמרטפון כשר	0.83	(0.48-1.44)	**1.82**	(1.13-2.93)
סמרטפון רגיל	1.58	(0.91-2.77)	**3.13**	(1.86-5.26)
מחשב נייד בבית (אין)	1.09	(0.80-1.47)	**1.86**	(1.33-2.59)
מגוי לרשת האינטרנט (אין)	1.12	(0.81-1.54)	**2.68**	(1.93-3.72)

הבדלים מובהקים בין רמות השימוש נצפו: במשתנים סוציו-דמוגרפיים, שימוש בשירותי בריאות ונגישות לאמצעים דיגיטליים

הכנסה, מגדר וביקורים אצל רופא (משפחה ומומחה) קשורים לשתי רמות השימוש ברפואה מרחוק

משתנים שנמצאו קשורים באופן מובהק רק עם שימוש בינוני: הכנסה מעל הממוצע, זרם ליטאי, שימוש באמצעים דיגיטליים בתקנון מין, גיל ומצב משפחתי

חסמים עיקריים לשימוש ברפואה מרחוק, בקרב לא משתמשים:

סיבה דתית
38%

אין לי אינטרנט/טלפון
26%

המחקר תורם להבנת הגורמים לשימוש ברפואה מרחוק, ולחסמים להטמעת שירות זה במגזר החרדי